

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

W Szkole Podstawowej z Oddziałami
Integracyjnymi nr 247
im. „Dziadka” Lisieckiego
w Warszawie

1. Podstawa prawna

Ustawa Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 roku (art. 47 ust.1, pkt 4)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 roku w sprawie doradztwa zawodowego

2. Cele ogólne

Celem preorientacji zawodowej w przedszkolach jest wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami najbliższymi ich otoczeniu, kształtowanie postawy pracy i motywacji do działania, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań dzieci oraz stymulowanie ich zawodowych marzeń.

Celem orientacji zawodowej w klasach I–III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

3. Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym w szkole.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego realizowany jest przez społeczność szkolną: dyrekcję szkoły, nauczycieli i wychowawców, pedagoga szkolnego, psychologa, koordynatora doradztwa zawodowego, pielęgniarkę, uczniów klas I – VIII i ich rodziców. Szkoła będzie w tym zakresie współpracowała z instytucjami i organizacjami wspierającymi jej pracę.

Doradztwo zawodowe obejmuje spójne działania szkoły w zakresie pracy indywidualnej i grupowej z uczniami przy wsparciu i poradnictwie nauczycieli oraz

zaangażowaniu rodziców. Działania mają charakter zaplanowany, systematyczny. Jest to zobowiązanie i wysiłek całej społeczności szkolnej, w której poszczególne grupy podejmują określone działania.

Zadania nauczycieli z zakresu doradztwa zawodowego:

Dyrektor zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć preorientacji zawodowej, orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego. Współpracuje z koordynatorem doradztwa zawodowego w celu realizacji WSDZ. Wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi.

Koordinator doradztwa zawodowego pomaga uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej. Prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego oraz zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu. Wspiera nauczycieli, wychowawców, specjalistów i rodziców w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów, rodziców i nauczycieli na działania związane z doradztwem zawodowym. Planuje, koordynuje, monitoruje i prowadzi ewaluację oraz promuje działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez szkołę we współpracy z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami. Gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia. Organizuje współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym szkoły podnoszącą efektywność prowadzonych działań związanych z doradztwem zawodowym. Współpracuje z dyrektorem szkoły, realizując zadania związane z doradztwem zawodowym. Gromadzi, aktualizuje i udostępnia zasoby związane z preorientacją zawodową, orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym. Współpracuje ze specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznych, instytucjami działającymi na rynku pracy i partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego w celu realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego.

Nauczyciele (w tym nauczyciele wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej) określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów. Eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi preorientacji zawodowej, orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego. Przygotowują uczniów do udziału w konkursach, prowadzą koła zainteresowań, zajęcia

dodatkowe. Współpracują z koordynatorem doradztwa zawodowego oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Specjaliści określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów. Włączają treści z zakresu orientacji zawodowej i zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów. Współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów. Włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty). Współpracują z koordynatorem doradztwa zawodowego oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele - wychowawcy świetlicy aranżują zabawy sprzyjające poznawaniu różnych zawodów, organizują kącki zawodowe w świetlicy, rozpoznają i wspierają rozwój zdolności i uzdolnień uczniów, organizują konkursy z zakresu doradztwa zawodowego.

Nauczyciele informatyki prowadzą naukę poszukiwania, selekcjonowania, porządkowania, gromadzenia i wykorzystywania informacji np. dotyczących oferty edukacyjnej szkół ponadpodstawowych, pomagają uczniom klas ósmych w logowaniu się do elektronicznego systemu wspomagania rekrutacji szkół, wyjaśniają organizację pracy i przepisy bhp w pracy z komputerem, uczą komunikowania się z pomocą komputera i technologii informacyjnych. Prezentują sposoby opracowywania tekstów, prezentacji multimedialnych oraz danych liczbowych w arkuszu kalkulacyjnym. Wdrażają do pracy zespołowej w ramach projektu, pokazują sposoby wykorzystania technologii informacyjnych w różnych zawodach.

Nauczyciele języka polskiego omawiają charakter pracy w różnych zawodach, uczą tworzenia wypowiedzi: pisanie życiorysu, podania, ogłoszenia, listu oficjalnego (dostosowywanie wypowiedzi do sytuacji). Kształtują umiejętność operowania słownictwem z kręgu: szkoła i nauka, środowisko społeczne. Wdrażają do samokształcenia i docierania do informacji za pomocą słowników, encyklopedii. Pokazują znaczenie komunikacji niewerbalnej w autoprezentacji.

Nauczyciele matematyki uczą gromadzenia i porządkowania danych o edukacji i zawodach, odczytywania i interpretacji danych w tekstach, tablicach i wykresach. Kształtują umiejętność posługiwania się procentami, zapoznają z zawodami z dziedziny księgowości i rachunkowości. Uczą planowania czynności z wykorzystaniem kalendarza (wykonywanie

obliczeń) oraz dzielenia zadań na etapy.

Nauczyciele języków obcych zapoznają z zasobem języka dotyczącym szkoły i pracy oraz cech charakteru i umiejętności. Prezentują uczniom filmy o zawodach w języku obcym. Uczą tworzenia kilkuzdaniowych wypowiedzi na temat swoich umiejętności (prezentacja siebie).

Nauczyciele biologii, fizyki i chemii, geografii omawiają stan zdrowia i choroby człowieka nawiązując do przeciwwskazań zdrowotnych w wybranych zawodach. Wykazują znaczenie odpoczynku w życiu człowieka, prawidłowych warunków nauki i pracy, zasad uczenia się. Wdrażają do planowania dnia i organizowania pracy własnej. Zapoznają z zawodami z dziedziny meteorologii, rolnictwa, biologii, leśnictwa, ochrony środowiska, fizyki, chemii, geografii, ochrony zdrowia, astronomii.

Nauczyciele historii i wiedzy o społeczeństwie informują o siedzibie władz lokalnych uczniów oraz ich zakresie działań i sposobie powoływania. Wyjaśniają demokratyczny charakter państwa. Charakteryzują pojęcie samorządności, opisują zawody związane z polityką, dyplomacją, przedstawiają zawód historyka. Zapoznają ze znaczeniem społecznego podziału pracy, opisują grupy społeczne i ich role w społeczeństwie. Omawiają z uczniami problemy współczesnej Polski (m.in. bezrobocie). Zapoznają ze zjawiskiem emigracji politycznej i zarobkowej. Uczą tworzenia drzewa genealogicznego. Omawiają z uczniami funkcjonowanie przemysłu, warunki pracy w fabryce dawniej i dziś. Prezentują podstawowe cechy obecnego systemu gospodarczego.

Nauczyciele wychowania fizycznego omawiając trening zdrowotny, pomagają opracować rozkład dnia ucznia, uwzględniając proporcje między pracą a wypoczynkiem, wysiłkiem umysłowym i fizycznym.

Nauczyciele wychowania do życia w rodzinie prowadzą lekcje na temat ról społecznych i modeli życia. Zapoznają ze sposobem pracy instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. Kształtują u uczniów poczucie odpowiedzialności za własny rozwój.

Nauczyciele etyki przedstawiają znaczenie i wartość pracy w życiu człowieka, etykę zawodową, pomagają stworzyć uczniom ich własne systemy wartości. Pomagają poznać siebie, przyjąć odpowiedzialność za siebie. Przekazują wiedzę o znaczeniu praw i obowiązków, zasad i reguł postępowania w życiu człowieka. Uczą prowadzenia dyskusji i umiejętności uzasadniania opinii dotyczących zjawisk w społeczności lokalnej

Nauczyciele muzyki zapoznają uczniów z zawodami związanymi z muzyką, przekazują wiedzę o tworzeniu instrumentów, uczą gry na instrumentach.

Nauczyciele plastyki zapoznają z zawodami z dziedziny kultury. Uczą korzystania z przekazów medialnych oraz wykorzystywania ich wytworów.

Nauczyciele techniki opisują funkcje urządzeń technicznych, omawiają kolejność działań technologicznych, organizacją miejsca pracy i szacowanie czasu jej trwania. Uczą posługiwania się narzędziami do obróbki ręcznej.

Nauczyciele bibliotekarze prenumerują czasopisma związane z edukacją oraz literaturę z zakresu doradztwa zawodowego, udostępniają informatory i ulotki o szkołach.

Wychowawcy określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania, uzdolnienia uczniów. Włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu orientacji zawodowej na godzinach wychowawczych. Wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej. Współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kształcenia ich dzieci. Współpracują z koordynatorem doradztwa zawodowego oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Ponadto nauczyciele prowadzą zajęcia pozalekcyjne i koła zainteresowań; umożliwiają uczniom rozwijanie swoich zdolności i umiejętności.

4. Formy pracy doradczej

Formy adresowane do uczniów:

- Diagnoza i analiza potrzeb na podstawie obserwacji, rozmów, ankiet
- Indywidualne konsultacje i porady związane z dalszą edukacją
- Zajęcia grupowe - pozwalające na odkrywanie swoich zainteresowań, umiejętności i predyspozycji zawodowych, ukazujące potrzebę planowania własnej przyszłości zawodowej
- Zajęcia grupowe – nakierowane na rozwój umiejętności społecznych i interpersonalnych: komunikacji, współpracy, przezwyciężania stresu, asertywności
- Koła zainteresowań
- Zajęcia grupowe umożliwiające poznanie różnych zawodów i związanych z nimi

wymagań, filmy zawodoznawcze

- Realizowanie treści zawodoznawczych na lekcjach poszczególnych przedmiotów
- Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów
- Wyjścia i wycieczki szkolne do zakładów pracy
- Tablica z informacjami na temat szkolnictwa i zawodów
- Udział w dniach otwartych w szkołach ponadpodstawowych
- Udział w konkursach z zakresu doradztwa zawodowego

Formy adresowane do rodziców uczniów:

- Indywidualne konsultacje i porady udzielane przez nauczycieli/specjalistów na terenie szkoły
- Kierowanie do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej na konsultacje z doradcą zawodowym
- Zachęcanie i włączanie rodziców w działania związane z preorientacją zawodową, orientacją zawodową i doradztwem zawodowym, np. poprzez przedstawianie wykonywanych przez siebie zawodów
- Informowanie o targach edukacyjnych, dniach otwartych szkół ponadpodstawowych
- Udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych (prezentacja informacji na temat zasad i terminów rekrutacji)

Formy adresowane do nauczycieli:

- Tworzenie warunków do wymiany doświadczeń i dzielenia się wiedzą
- Śledzenie losów absolwentów
- Wspieranie w realizacji zadań doradztwa zawodowego
- Udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego

Czas realizacji programu:

Treści z zakresu doradztwa zawodowego będą realizowane w ciągu roku szkolnego na lekcjach wychowawczych, przedmiotowych, zastępstwach, zajęciach pozalekcyjnych, zajęciach świetlicowych oraz poza szkołą poprzez udział uczniów w wyjściach i wycieczkach, w spotkaniach i imprezach edukacyjnych związanych z wyborem szkoły i poznawaniem zawodów.

5. Sojusznicy – współpraca ze środowiskiem i instytucjami

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
nr 10
- Biuro Edukacji m. st. Warszawy
- WCIES
- Koordynator dzielnicowy doradztwa
zawodowego
- Ośrodek doskonalenia nauczycieli
- Szkoły ponadpodstawowe
- Targi pracy
- Centrum Kształcenia Praktycznego
- OHP
- Straż miejska
- Policja

6. Ocena i ewaluacja

Realizacja Wewnętrzny Systemu Doradztwa Zawodowego powinna opierać się na stałym monitorowaniu, ewaluacji i kontroli podjętych działań. Kontrola powinna być dokonywana w celu usprawnienia i ulepszenia realizowanych zadań lub wytyczenia nowych form pracy. Wykorzystana zostanie do tego metoda sondażu diagnostycznego

i obserwacji. Ewaluacja pozwala także zaobserwować dynamikę procesu i rodzące się nowe potrzeby. Dzięki ewaluacji można dokonywać aktualizacji działań doradczych, odkrywać aktualne potrzeby i oczekiwania - co pozwala na długoterminowe planowanie działań.

Klasy 0

§ 2.1. *Publiczne przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych i inne formy wychowania przedszkolnego, publiczne szkoły, z wyjątkiem artystycznych, oraz publiczne placówki, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy, realizują doradztwo zawodowe przez prowadzenie zaplanowanych i systematycznych działań mających na celu wspieranie uczniów i słuchaczy w procesie podejmowania świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych.*

2. Działania w zakresie doradztwa zawodowego w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego obejmują preorientację zawodową, która ma na celu wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami oraz pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych form wychowania przedszkolnego.

1. Poznanie siebie

Dziecko:

1.1 określa, co lubi robić;

1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań;

1.3 określa, co robi dobrze;

1.4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Dziecko:

2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;

2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;

2.3 wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;

2.4 podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie

z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;

2.5 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Dziecko:

3.1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);

3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Dziecko:

4.1 opowiada, kim chciałoby zostać;

4.2 na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;

4.3 podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.

Cele ogólne

- Rozwijanie wiedzy o zawodach i ich znaczeniu w najbliższym otoczeniu dziecka
- Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej
- Kształtowanie postawy szacunku dla pracy własnej i innych
- Pobudzanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień
- Rozwijanie kompetencji miękkich związanych z pracą w zespole i organizacją własnej aktywności

Warunki i sposoby realizacji programu w oddziale przedszkolnym

- podczas zajęć wychowania przedszkolnego w ramach realizacji podstawy programowej
- podczas działań, które wynikają z rozporządzenia w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a które prowadzone są przez nauczycieli i specjalistów (zorganizowane spotkania z przedstawicielami zawodów: np. policjant, strażnik miejski, pielęgniarka.)
- podczas innych działań związanych z preorientacją zawodową realizowanych w oddziale przedszkolnym i poza nim (np. „Przeгляд Talentów”, spotkania z pasjonatami i przedstawicielami różnych zawodów, wycieczki do zakładów pracy)

Klasy I-III

§2, pkt 3 Działania w zakresie doradztwa zawodowego w klasach I – VI szkół podstawowych obejmują orientację zawodową, która ma na celu zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień

§3 Doradztwo zawodowe jest realizowane

pkt 2 w klasach I – VI szkół podstawowych na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy;

pkt 5 w szkołach i placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy, na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy;

pkt 6 w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, z wyjątkiem szkół policealnych i szkół dla dorosłych, na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem;

pkt 7 w przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych w ramach wizyt zawodoznawczych, które mają na celu poznanie przez dzieci, uczniów i słuchaczy środowiska pracy w wybranych zawodach, organizowanych u pracodawców, w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe lub w placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustaw.

Cele ogólne

- Rozwijanie wiedzy o zawodach i ich znaczeniu w najbliższym otoczeniu dziecka
- Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej
- Kształtowanie postawy szacunku dla pracy własnej i innych
- Pobudzanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień
- Rozwijanie kompetencji miękkich związanych z pracą w zespole i organizacją własnej aktywności

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I – III szkół podstawowych

1. Poznanie siebie

Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;*
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;*
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;*

1.4 *podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;*

1.5 *podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.*

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

2.1 *odgrywa różne role zawodowe w zabawie;*

2.2 *podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;*

2.3 *opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;*

2.4 *omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;*

2.5 *opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;*

2.6 *posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.*

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 *zasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;*

3.2 *wskazuje treści, których lubi się uczyć;*

3.3 *wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.*

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 *opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;*

4.2 *planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i*

zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 *próbuję samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.*

Warunki i sposoby realizacji programu w klasach I-III

- podczas zajęć edukacji wczesnoszkolnej w ramach realizacji podstawy programowej
- w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez: bieżącą pracę z uczniami przez wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu prowadzoną przez nauczycieli, nauczycieli wychowawców i specjalistów; zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów tj. pozostałe działania związane z doradztwem zawodowym realizowane w szkole i poza nią; zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu m.in. na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych
- podczas innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w szkole (np. „Przegląd Talentów”, spotkania z pasjonatami i przedstawicielami różnych zawodów, wycieczki zawodoznawcze do przedsiębiorstw, instytucji publicznych)

KLASY IV-VI

§2, pkt 3 Działania w zakresie doradztwa zawodowego w klasach I –VI szkół podstawowych obejmują orientację zawodową, która ma na celu zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień

§3 Doradztwo zawodowe jest realizowane

pkt 2 w klasach I – VI szkół podstawowych na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy;

pkt 5 w szkołach i placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy, na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno -pedagogicznej, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy;

pkt 6 w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, z wyjątkiem szkół policealnych i szkół dla dorosłych, na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem;

pkt 7 w przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych w ramach wizyt zawodoznawczych, które mają na celu poznanie przez dzieci, uczniów i słuchaczy środowiska pracy w wybranych zawodach, organizowanych u pracodawców, w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe lub w placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustaw.

Cele ogólne

- Rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów i ograniczeń, predyspozycji

i uzdolnień

- Rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych
- Rozwijanie wiedzy o rynku pracy
- Rozwijanie wiedzy zawodoznawczej
- Rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie
- Rozwijanie umiejętności uczenia się
- Kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej
- Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV-VI szkół podstawowych

L. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;

1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;

1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;

1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;

2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;

2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;

2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;

2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno- zawodowych

Uczeń:

4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno - zawodowych;

4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

Warunki i sposób realizacji orientacji zawodowej w klasach IV-VI

- podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego
- w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez: bieżącą pracę z uczniami przez wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu prowadzoną przez nauczycieli, nauczycieli wychowawców i specjalistów; zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów tj. pozostałe działania związane z doradztwem zawodowym realizowane w szkole i poza nią; zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu
- podczas innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w szkole (np. „Przegląd Talentów”, spotkania z pasjonatami i przedstawicielami różnych zawodów, wycieczki zawodoznawcze do przedsiębiorstw, instytucji publicznych)

Klasy VII-VIII

§2, pkt 4 Działania w zakresie doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII szkół podstawowych oraz w szkołach ponadpodstawowych mają na celu wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy.

§3 Doradztwo zawodowe jest realizowane

pkt 3 w klasach VII i VIII szkół podstawowych oraz w szkołach ponadpodstawowych na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, a w przypadku szkół prowadzących kształcenie zawodowe również na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia w zawodzie, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy;

pkt 4 w klasach VII i VIII szkół podstawowych, w branżowych szkołach I stopnia, liceach ogólnokształcących i technicach, z wyjątkiem szkół dla dorosłych, na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy;

pkt 5 w szkołach i placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy, na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno - pedagogicznej, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy;

pkt 6 w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, z wyjątkiem szkół policealnych i szkół dla dorosłych, na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem;

pkt 7 w przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych w ramach wizyt zawodoznawczych, które mają na celu poznanie przez dzieci, uczniów i słuchaczy środowiska pracy w wybranych zawodach, organizowanych u pracodawców, w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe lub w placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy.

Cele ogólne

- Rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów, ograniczeń, predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień
- Rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych
- Rozwijanie wiedzy o rynku pracy
- Rozwijanie wiedzy zawodoznawczej i wiedzy o rynku usług edukacyjnych
- Kształtowanie umiejętności krytycznej analizy procesów zachodzących na rynku pracy
- Rozwijanie umiejętności wyszukiwania informacji, zasobów i sojuszników sprzyjających planowaniu i realizacji celów edukacyjnych i zawodowych
- Kształtowanie umiejętności planowania ścieżek edukacyjnych i zawodowych, także w kontekście edukacji całościowej
- Rozwijanie kompetencji związanych z procedurami rekrutacyjnymi w obszarze edukacji i rynku pracy
- Przygotowanie do roli możliwych ról na rynku pracy – pracownika, pracodawcy, współpracownika
- Rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie, autoprezentacją
- Rozwijanie umiejętności uczenia się

- Kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej
- Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII i VIII szkół podstawowych

L. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;*
- 1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);*
- 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno - zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;*
- 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno - zawodowych;*
- 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno -zawodowej;*
- 1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;*
- 1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.*

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;*
- 2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;*

2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;

2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;

2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy; 2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;

2.7 dokonuje autoprezentacji.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;

3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;

3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;

3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno - zawodowych

Uczeń:

4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;

4.2 określa cele i plany edukacyjno -zawodowe, uwzględniając własne zasoby;

4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjnozawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;

4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów

Warunki i sposoby realizacji programu w klasach VII - VIII

- podczas zajęć z zakresu doradztwa zawodowego wynikających z ramowych planów nauczania, które są prowadzone przez koordynatora doradztwa zawodowego gdzie prowadzący te zajęcia opracowuje rozkład zajęć dla oddziałów klas VII i VIII na zajęcia dydaktyczne w wyznaczonej liczbie godzin wynikającej z ramowych planów nauczania zgodnie z przewidzianymi treściami programowymi
- podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego

- w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez: bieżącą pracę z uczniami przez wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu prowadzoną przez nauczycieli, nauczycieli wychowawców i specjalistów; zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów tj. pozostałe działania związane z doradztwem zawodowym realizowane w szkole i poza nią; zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu
- podczas innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w szkole (np. „Przeгляд Talentów”, spotkania z pasjonatami i przedstawicielami różnych zawodów, wycieczki zawodoznawcze do przedsiębiorstw, instytucji publicznych, udział w targach edukacyjnych)